

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. április 4.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0083(COD)

7767/23
ADD 3 REV 1 (fr,de,it,nl,da,el,es,pt,fi,sv,cs,
et,lv,lt,hu,mt,pl,sk,sl,bg,ro,hr,ga)

CONSOM 100
MI 234
COMPET 258
SUSTDEV 50
ENV 297
ENER 154
DIGIT 47
CODEC 456
IA 50
IND 142

FEDŐLAP

Biz. dok. sz.:	SWD(2023) 60 final/2
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri Javaslat Az Európai Parlament és a Tanács irányelve az áruk javítását előmozdító közös szabályok meghatározásáról, továbbá az (EU) 2017/2394 rendelet, valamint az (EU) 2019/771 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2023) 60 final/2 számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2023) 60 final/2

Brüsszel, 2023.3.22.
SWD(2023) 60 final/2

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat
Az Európai Parlament és a Tanács irányelve

az áruk javítását előmozdító közös szabályok meghatározásáról, továbbá az (EU) 2017/2394 rendelet, valamint az (EU) 2019/771 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról

{COM(2023) 155 final} - {SEC(2023) 137 final} - {SWD(2023) 59 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat a „Fenntartható fogyasztás – a termékek javításának és újrafelhasználásának előmozdítása” elnevezésű kezdeményezésről
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?
A kezdeményezés a Bizottság prioritását képező zöld átállás megvalósításának körébe illeszkedik, különösen az európai zöld megállapodást és annak a fenntartható fogyasztásra vonatkozó célkitűzését váltja valóra. A fogyasztási cikkek meghibásodása esetén a fogyasztók gyakran meg sem kísérlik megjavítani vagy újrahasznosítani azokat, hanem idő előtt megválnak tőlük, bár a termékek javíthatók és újrafelhasználhatók. Ez a helyzet akkor, ha a fogyasztók az áruk adásvételéről szóló irányelv szerinti jótállás alapján a javítás helyett a csere mellett döntenek, vagy ha a jótállási időn túl úgy döntenek, hogy nem javíttatják meg a terméket. Ennek következtében több hulladék keletkezik és növekszik a széndioxid-kibocsátás, valamint értékes erőforrások mennek veszendőbe. A javítható fogyasztási cikkek idő előtti hulladékká válásának problémája valamennyi uniós országban jelen van, és a fogyasztási cikkek széles skáláját érinti. A nyilvános konzultáció válaszadóinak több mint kétharmada (65–74 %) támogatta a probléma uniós szintű megoldását.
Mit kellene elérni?
A kezdeményezés arra irányul, hogy a jótállási időn belül és annak letelte után is gyakoribbá váljon a hibás fogyasztási cikkek javítása és újrafelhasználása annak érdekében, hogy a használható fogyasztási cikkek javítása és újrafelhasználása révén előmozdítsa a fenntartható fogyasztást. A Bizottság holisztikus módon kívánja megvalósítani a zöld megállapodás fenntartható fogyasztásra vonatkozó célkitűzését. A kínálati oldalon a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletjavaslat a termékek javíthatóságát mozdítja elő. A keresleti oldalon a fogyasztók zöld átállásban való szerepvállalásának növeléséről szóló irányelvjavaslat a fogyasztók megalapozott vásárlási döntéseit teszi lehetővé. Mivel önmagában véve egyik javaslat sem vezet a javítások számának növekedéséhez az értékesítést követően, ez a kezdeményezés egy harmadik dimenzióval egészíti ki azokat. Ösztönzi a jótállási időn belüli jogorvoslatként igénybe vehető javítás alkalmazását, valamint olyan új eszközöket biztosít a fogyasztók és a vállalkozások számára, amelyek a jótállási időn túl is szorgalmazzák a javítást. Mindhárom intézkedés célja a fenntarthatóbb fogyasztás elérése. Az intézkedéseket úgy alakítottuk ki, hogy a hatásuk összeadódjon, és együttesen lefedjék a termék teljes életciklusát. Ezért együtt kell őket vizsgálni.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
Az áruk adásvételéről szóló irányelv már teljes körűen harmonizálta a hibás fogyasztási cikkek esetén igénybe vehető jogorvoslatokat. Ha az áruk jótállási időn belüli javításának és újrafelhasználásának előmozdítása érdekében meg kívánjuk változtatni ezeket a szabályokat, ezt uniós szinten kell megtenni. Ezen túlmenően a fogyasztási cikkek jótállási időn túli javítását és újrafelhasználását előmozdító nemzeti intézkedések széttagoltsághoz vezetnének az egységes piacon, vagy fokoznák azt.

B. Megoldások

Milyen alternatívák kínálóznak a célkitűzések elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?

Az áruk **jótállási időn belüli** javításának és újrafelhasználásának előmozdítására a következő alternatívák kínálóznak: a javítás előnyben részesítése az áruk adásvételéről szóló irányelv jogorvoslati rendszerén belül minden olyan esetben, amikor az olcsóbb, mint a csere; a javítás elsődleges jogorvoslattá tétele; a felelősségi időszak meghosszabbítása a javítással összefüggésben; a felújított árukra vonatkozó felelősségi időszak összehangolása az új árukra vonatkozóval, valamint a hibás áruk felújított árukra való kicserélése.

Az áruk **jótállási időn kívüli** javításának és újrafelhasználásának megkönnyítésére és ösztönzésére a következő alternatívák kínálóznak: a gyártók és az üzleti közvetítő platformok által nemzeti vagy uniós szinten a javításra és a felújított árukra vonatkozóan nyújtott tájékoztatás; a javítás átláthatóságának és feltételeinek önkéntes kötelezettségvállalások révén történő javítása; a javítók kötelezése az árra és a javítás feltételeire vonatkozó javítási árajánlat kiadására, valamint a gyártók kötelezése arra, hogy térítés ellenében megjavítsák az uniós jog szerinti javíthatósági követelmények hatálya alá tartozó árukat vagy az összes terméket.

Az **előnyben részesített alternatívacsomag** mindkét klaszterből tartalmaz elemeket, és a jótállási időn túli javításokra helyezi a hangsúlyt, mivel a hibák legnagyobb része ekkor jelenik meg, és ezért a javítás arányát itt lehet a legnagyobb mértékben növelni. Az előnyben részesített alternatíva a következő opciókból áll:

- A jótállás ideje alatt a javítás előnyben részesítése minden olyan esetben, amikor az olcsóbb, mint a csere.
- A gyártók kötelezése arra, hogy adjanak tájékoztatást arról, hogy kínálnak-e javítási szolgáltatásokat, valamint arról, ha javítási kötelezettség vonatkozik rájuk.
- Nemzeti szintű platform, amely kapcsolatot teremt a fogyasztók és a legfontosabb fogyasztási cikkekkel foglalkozó javítók között, és népszerűsíti a felújított árukat.
- A könnyű javításra vonatkozó uniós szabvány iránti önkéntes kötelezettségvállalások.
- A javítók kötelezése az árra és a javítás feltételeire vonatkozó javítási árajánlat egységes formanyomtatványon történő kiadására.
- A gyártók kötelezése arra, hogy térítés ellenében a jótállási időn túl is megjavítsák az uniós jog szerinti javíthatósági követelmények hatálya alá tartozó árukat.

Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?

A nyilvános konzultációra válaszoló érdekelt felek egyértelmű többsége egyetértett az azonosított problémákkal.

Az érdekelt felek csekély többsége – köztük a válaszadó uniós polgárok, üzleti érdekelt felek és hatóságok többsége – hatékonynak találta azt a lehetőséget, hogy minden olyan esetben előnyben részesítsék a javítást, amikor az olcsóbb, mint a csere. A fogyasztói és környezetvédelmi szervezetek többsége szerint ez az intézkedés nem hatékony. Több tagállam is támogatta az említett alternatívát.

A válaszadó érdekelt felek egyik fele amellet foglalt állást, hogy a javítást előmozdító önkéntes kötelezettségvállalások hatékonyak. Különösen az üzleti érdekelt felek vélték hatékonynak ezt az intézkedést, viszont a válaszadó környezetvédelmi szervezetek többsége és a fogyasztói szervezetek fele

szerint az intézkedés nem hatékony. Ami a gyártónak a térítés ellenében történő javítási kötelezettségét illeti, ezt a kopásból és elhasználódásból eredő hibák esetében a válaszadók csekély többsége szerint kellene alkalmazni, a jótállási idő lejártá után jelentkező hibák esetében pedig a válaszadók fele szerint kellene alkalmazni. Az üzleti érdekelt felek eltérő álláspontot képviseltek: csak egy kisebbség vélte úgy, hogy a kötelezettségnek a kopásból és elhasználódásból eredő hibákra is ki kell terjednie.
C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai
Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák) előnyei? Az előnyben részesített alternatíva környezeti hatását a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletjavaslat és a fogyasztók zöld átállásban való szerepvállalásának növeléséről szóló irányelvjavaslat környezeti hatásával együtt kell vizsgálni, mivel ezeket a javaslatokat úgy alakítottuk ki, hogy együttesen fejtsék ki hatásukat. A jelen kezdeményezés révén 15 év alatt 18,4 millió tonna CO₂-kibocsátás-csökkentést fogunk elérni, míg a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet révén 471 millió tonnát, a fogyasztók zöld átállásban való szerepvállalásának növeléséről szóló irányelv révén pedig 0,33–0,47 millió tonnát. Az együttes környezeti hatás tehát nagyon jelentős. A fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet CO₂-kibocsátás-csökkentése sokkal magasabb, mivel e rendelet mélyreható változásokat kíván elérni a termékek előállításában, ugyanakkor azonban a jelen kezdeményezés az irányelvhez képest lényegesen nagyobb CO₂-kibocsátás-csökkentést ér el. A kezdeményezések egymás hatását is erősítik. A vállalkozásokat veszteségek fogják érni az értékesítések elmaradása és az új termékek előállításának csökkenése miatt. A rendkívül jelentős fogyasztói megtakarítások (15 év alatt 176,5 milliárd EUR) meghaladják a vállalkozások költségeit. Az előnyben részesített alternatívacsomag a hosszú távú fenntarthatósága irányába változtatja meg a fogyasztók fogyasztási szokásokat, így a fogyasztók kevesebb pénzt költenek az alacsonyabb fogyasztás miatt. A vállalkozások veszteségei tehát azt tükrözik, hogy a bevételek a vállalkozásoktól átkerülnek a fogyasztókhoz és azok jólétét növelik, és a fogyasztók valószínűleg a gazdaság egészébe fektetik be a megtakarított pénzt, ami pedig gazdasági növekedést és beruházásokat eredményez.
Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb alternatívák)? Az uniós kereskedők és gyártók a bruttó hozzáadott érték tekintetében veszteséget szenvednek el amiatt, hogy csökken az új áruk értékesítésének és előállításának volumene, továbbá azért, mert meg kell felelniük az új tájékoztatási követelményeknek és a javítási kötelezettségnek. A vállalkozások kiigazítási költségei magasak, de a kezdeményezés jelentős hatására tekintettel nem indokolatlanok.
Milyen hatást gyakorol a fellépés a kkv-kra és a versenyképességre? Az említett üzleti költségek a kkv-knál is felmerülnek. Bár az üzleti bevételekhez viszonyított kiigazítási és adminisztratív költségek a kkv-k esetében aránytalanul magasabbak, az előnyben részesített alternatíva szerinti költség-haszon egyensúly összességében véve kismértékben előnyös lesz a kkv-szektor egésze számára. Ennek az az oka, hogy a javítási ágazatban működő kkv-k profitálni fognak belőle, míg a kezdeményezés némileg hátrányosan érinti a feldolgozóipart és a kiskereskedelmi ágazatot, beleértve az ezekben az ágazatokban működő kkv-kat is.

Lesz-e jelentős hatása az intézkedésnek a tagállamok költségvetésére és közigazgatására?
A hatóságok várhatóan nem fognak jelentős végrehajtási költségeket viselni. Néma költség jelentkezik majd a nemzeti platform informatikai fejlesztésével és karbantartásával kapcsolatban, valamint a figyelemfelkeltéssel összefüggésben.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
A harmadik országbeli gyártók veszteséget szenvedhetnek a behozott új áruk értékesítésének csökkenése miatt. Ennek azonban hosszabb távon pozitív globális hatása is lehet, mivel ezek a gyártók ösztönzést kaphatnak arra, hogy tartósabb termékek előállítására térjenek át.
Arányosság?
Az előnyben részesített alternatívacsomag kiegyensúlyozott megközelítést képvisel, amely tiszteletben tartja az arányosság elvét. A jótállás keretében történő javítás előmozdítása érdekében a nemzeti jogszabályokat csak a cél eléréséhez szükséges minimális mértékben kell módosítani. Ez az alternatíva nem sérti a felelősségi időszakokra vonatkozó, meghonosodott nemzeti rendelkezéseket. A jótálláson kívül eső egyéb lehetőségek tekintetében az uniós szintű harmonizáció csak azokra az alternatívákra korlátozódik, nevezetesen az árajánlatra és a javítási kötelezettségre, amelyek belső piaci dimenzióval rendelkeznek. Ha a nemzeti szintű megoldás hatékony, mint például a javítási platform esetében, akkor azt részesítjük előnyben. A szolgáltatásokat szabályozó nemzeti jogszabályokba való jelentős beavatkozás elkerülése érdekében a könnyű javításra vonatkozó szabvány tekintetében az alternatívát önkéntes kötelezettségvállalásként alakítottuk ki.
D. További lépések
Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?
A kezdeményezés értékelésére öt évvel annak hatálybalépése után kerül sor.